

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.2.2021 г.
COM(2021) 71 final

2021/0039 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Директива (ЕС) 2017/2397 по отношение на преходните мерки за
признаването на свидетелства от трети държави**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Целта на настоящото предложение е да се изменят преходните разпоредби от Директива (ЕС) 2017/2397 относно признаването на професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване (по-долу „директивата“), за да се обхванат свидетелствата за квалификация, моряшките служебни книжки и корабните дневници, издадени от трети държави (по-долу „документи от трети държави“).

В член 38 от директивата се определят преходни мерки относно свидетелствата за квалификация, моряшките служебни книжки и корабните дневници, издадени преди 18 януари 2022 г. (деня след изтичането на срока за транспониране на директивата). По принцип съответните документи остават валидни за вътрешните водни пътища на Съюза, за които са били валидни преди посочената дата, за максимален срок от 10 години.

Въпреки това, с изключение на лицензите за плаване по река Рейн, посочени в член 1, параграф 5 от Директива 96/50/ЕО, директивата не предвижда преходни мерки за документи, издадени от трети държави, които понастоящем се признават от държавите членки едностранно или в съответствие с техни международни споразумения.

Следователно от 17 януари 2022 г. документите от трети държави ще бъдат признавани в Съюза едва след като Комисията приеме акт за изпълнение съгласно член 10, параграф 5 от директивата за признаване в Съюза на документите, издадени от съответната трета държава.

Като се има предвид, че процедурата за признаване на документи от трети държави се основава на оценка на системите за издаване на свидетелства в отправилата искане трета държава, с цел да се определи дали издаването на посочените в искането свидетелства, моряшки служебни книжки или корабни дневници е подчинено на изисквания, идентични с тези, предвидени в директивата, малко вероятно е процедурата по признаване да приключи преди 17 януари 2022 г.

Първо, за да може тази процедура да приключи преди посочената дата, съответните трети държави ще трябва да приведат националното си законодателство в съответствие с изискванията, предвидени в директивата.

Второ, Комисията ще трябва да направи оценка на системата за издаване на свидетелства в отправилата искане трета държава и да приеме акт за изпълнение съгласно член 10, параграф 5 от директивата.

При липса на акт за изпълнение съгласно член 10, параграф 5 от директивата за признаване в Съюза на документите, издадени от съответната трета държава, лицата, притежаващи документи, издадени от тази трета държава, няма да имат право да плават по вътрешните водни пътища на Съюза.

Тази ситуация би могла да създаде значителни практически трудности, особено по отношение на корабоплаването по река Дунав, тъй като членовете на екипажа, притежаващи документи от трети държави, представляват значителна част от работната сила.

Целта на настоящото предложение е да се предвиди подходящ период, през който дадена държава членка може да продължи да признава въз основа на националните си изисквания, определени преди 16 януари 2018 г. по отношение на територията на съответната държава членка, документи от трети държави, които понастоящем се признават от същата държава членка едностранно или въз основа на международно споразумение. Обхватът на тази преходна мярка е ограничен до документите, издадени преди крайната дата (18 януари 2023 г.), която се определя в зависимост от деня след дата на изтичането на срока за транспониране на директивата (17 януари 2022 г.), удължен с една година. Тази крайна дата отчита факта, че, от една страна, третата държава, отправила искането за признаване, ще трябва да приведе своите изисквания в съответствие с изискванията, предвидени в директивата, и второ, Комисията ще трябва да направи оценка на системата за издаване на свидетелства в отправилата искането трета държава и, когато е целесъобразно, да приеме акт за изпълнение съгласно член 10, параграф 5 от директивата.

Целта на това решение е да се гарантира плавен преход към системата за признаване на документи от трети държави, предвидена в член 10 от директивата, като се осигури необходимият срок, за да се даде възможност на третите държави да приведат своите изисквания в съответствие с изискванията, определени в директивата, както и да се даде възможност на Комисията да направи оценка на техните системи за издаване на свидетелства и, когато е целесъобразно, да приеме акт за изпълнение съгласно член 10, параграф 5 от директивата. То също така ще гарантира правна сигурност за физическите лица и стопанските субекти, извършващи дейност в сектора на транспорта по вътрешните водни пътища.

Освен това е необходимо да се вземе предвид фактът, че след като Комисията признае свидетелствата за квалификация, издадени от трета държава, съответната трета държава може да издаде нови свидетелства за замяна на документите, които са предмет на преходните разпоредби. Във връзка с това е необходимо да се поясни, че тези нови свидетелства ще бъдат признавани по всички вътрешни водни пътища на Съюза само при спазване на член 10, параграф 3 от директивата и при условие че се установи, че условията за замяна, прилагани от третата държава, са идентични с тези, предвидени в член 38, параграфи 1 и 3 от директивата.

Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Настоящото предложение представлява изменение с ограничен обхват на Директива (ЕС) 2017/2397, с което се въвеждат преходни разпоредби, приложими за документи от трети държави, признати в някои държави членки преди 18 януари 2022 г. Целта му е да се избегнат смущения на пазара на труда в сектора на транспорта по вътрешните водни пътища. Следователно предложението е в съответствие със съществуващото законодателство в този сектор.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението се отнася до безопасността и мобилността в областта на транспорта по вътрешните водни пътища. С него се изменя Директива (ЕС) 2017/2397 по отношение на признаването на документи от трети държави по време на преходния период.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание е член 91, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Субсидиарност**

Целта на предложението е да се измени Директива (ЕС) 2017/2397, както е необходимо за описаните по-горе цели. Единственият начин за постигане на преследваната цел е акт на равнището на Съюза.

- **Пропорционалност**

Предложената директива се счита за пропорционална, тъй като предвижда ограничена и необходима правна промяна, която следва да предотврати смущенията на пазара на труда и да гарантира безопасна и ефективна стопанска дейност по вътрешните водни пътища. Тя не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- **Избор на инструмент**

Тъй като целта на предложението е да се измени Директива (ЕС) 2017/2397, то следва да има същата правна форма. Следователно подходящият правен инструмент е директива на Европейския парламент и на Съвета.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не е приложимо, тъй като предложението изменя действащото законодателство. Освен това обхватът му е много ограничен.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Пътната карта за тази инициатива беше публикувана за обратна връзка на уебсайта, посветен на по-доброто регулиране, за период от четири седмици. Като се има предвид твърде ограниченият обхват на изменението, не е необходима допълнителна обществена консултация по предложението.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Предложената мярка е била подложена на правен и технически анализ в рамките на Комисията, за да се гарантира, че тя постига предназначението си, като същевременно остава ограничена до строго необходимото.

- **Оценка на въздействието**

Не е необходима оценка на въздействието, тъй като няма съществено различаващи се варианти на политиката от предложените. Целта на предложението е да се удължи съществуващото положение за ограничен период от време.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

Предложението няма да се отрази на прилагането или защитата на основните права.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се прилага.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Не се прилага.

- **Обяснителни документи**

Уведомяването от страна на държавите членки за мерките за транспониране, за които се отнася предложението, не трябва да се придружава от документ, обясняващ връзката между компонентите на директивата за изменение и съответните части от националните инструменти за транспониране. Комисията не вижда причина за такъв документ, тъй като той не се изисква за другите разпоредби на Директива (ЕС) 2017/2397.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

С член 1 се добавят нови параграфи 7 и 8 към член 38 от Директива (ЕС) 2017/2397.

В новия параграф 7 от член 38 се предвижда възможност държавите членки да продължат да признават документи от трети държави въз основа на националните си изисквания, определени преди влизането в сила на Директива (ЕС) 2017/2397 (16 януари 2018 г.). Признаването е ограничено до вътрешните водни пътища на територията на съответната държава членка и не може да се прилага след 17 януари 2032 г. В обхвата на тази преходна мярка попадат само документите, издадени от трета държава преди крайната дата (18 януари 2023 г.).

С новия параграф 8 от член 38 се пояснява, че ако съответната трета държава издаде нови свидетелства за замяна на документите, които са предмет на преходните разпоредби, тези нови свидетелства ще бъдат признавани по всички вътрешни водни пътища на Съюза само при спазване на член 10, параграф 3 от директивата и при условие че се установи, че условията за замяна, прилагани от третата държава, са идентични с тези, предвидени в член 38, параграфи 1 и 3 от директивата.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за изменение на Директива (ЕС) 2017/2397 по отношение на преходните мерки за признаването на свидетелства от трети държави**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) С Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета³ се определят преходни мерки, за да се гарантира продължаването на валидността на свидетелствата за квалификация, моряшките служебни книжки и корабните дневници, издадени преди края на периода на нейното транспониране, и да се даде на квалифицираните членове на екипажа разумен срок, в който да кандидатстват за свидетелство на ЕС за квалификация или друго свидетелство, признато за еквивалентно. Независимо от това, с изключение на лицензите за плаване по река Рейн, посочени в член 1, параграф 5 от Директива 96/50/ЕО на Съвета⁴, тези преходни мерки не се прилагат за свидетелствата за квалификация, моряшките служебни книжки и корабните дневници, издадени от трети държави, които понастоящем са признати от държавите членки съгласно техните национални изисквания, определени преди влизането в сила на Директива (ЕС) 2017/2397.
- (2) С член 10, параграфи 3, 4 и 5 от Директива (ЕС) 2017/2397 се определят процедурата и условията за признаване на свидетелства, моряшки служебни книжки или корабни дневници, издадени от органите на трета държава.

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ Директива (ЕС) 2017/2397 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 г. относно признаването на професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване и за отмяна на директиви 91/672/ЕИО и 96/50/ЕО на Съвета (ОВ L 345, 27.12.2017 г., стр. 53).

⁴ Директива 96/50/ЕО на Съвета от 23 юли 1996 г. относно хармонизирането на условията за получаване на национално удостоверение за капитан на плавателен съд за превоз на стоки и пътници по вътрешноводни пътища в Общността (ОВ L 235, 17.9.1996 г., стр. 31).

- (3) Като се има предвид, че процедурата за признаване на документи от трети държави се основава на оценка на системите за издаване на свидетелства в отпавилата искане трета държава, с цел да се определи дали издаването на посочените в искането свидетелства, моряшки служебни книжки или корабни дневници е подчинено на изисквания, идентични с тези, предвидени в Директива (ЕС) 2017/2397, малко вероятно е процедурата по признаване да приключи преди 17 януари 2022 г.
- (4) За да се гарантира плавен преход към системата за признаване на документи от трети държави, предвидена в член 10 от Директива (ЕС) 2017/2397, е необходимо да се предвидят преходни мерки, които да осигурят необходимото време на третите държави да приведат своите изисквания в съответствие с изискванията, определени в посочената директива, както и да се даде възможност на Комисията да направи оценка на техните системи за издаване на свидетелства и, когато е целесъобразно, да приеме акт за изпълнение съгласно член 10, параграф 5 от същата директива. Тези мерки също така ще гарантират правна сигурност за физическите лица и стопанските субекти, извършващи дейност в сектора на транспорта по вътрешните водни пътища. С оглед на тези цели е уместно да се определи краен срок за документите от трети държави, попадащи в обхвата на тези преходни мерки, като се вземе предвид срокът за транспониране на посочената директива, удължен с една година.
- (5) За да се осигури съгласуваност с преходните мерки, приложими за държавите членки съгласно член 38 от Директива (ЕС) 2017/2397, преходните мерки, приложими към свидетелствата за квалификация, моряшките служебни книжки и корабните дневници, издадени от трети държави и признати от държавите членки, не следва да се прилагат след 17 януари 2032 г. Освен това признаването на такива свидетелства за квалификация, моряшки служебни книжки и корабни дневници следва да бъде ограничено до вътрешните водни пътища на Съюза на територията на съответната държава членка.
- (6) С цел да се осигури съгласуваност с преходните мерки, приложими към свидетелствата за квалификация, издадени от държавите членки, е целесъобразно да се поясни, че свидетелствата за квалификация, издадени от трета държава за замяна на свидетелствата, обхванати от преходните разпоредби, следва да бъдат валидни за всички вътрешни водни пътища на Съюза, при условие че съответната трета държава е получила признаване в съответствие с член 10, параграф 3 от Директива (ЕС) 2017/2397 и че се установи, че условията за замяна, прилагани от третата държава, са идентични с тези, предвидени в член 38, параграфи 1 и 3 от посочената директива по отношение на държавите членки.
- (7) Поради това, за да се осигури правна яснота и сигурност на дружествата и работниците в сектора на транспорта по вътрешните водни пътища, следва да се внесат съответните изменения в Директива (ЕС) 2017/2397.
- (8) За да се даде възможност на държавите членки да пристъпят незабавно към транспониране на мерките, предвидени в настоящата директива, тя следва да влезе в сила в деня след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

В член 38 от Директива (ЕС) 2017/2397 се добавят следните нови параграфи 7 и 8:

„7. До 17 януари 2032 г., въз основа на националните си изисквания, определени преди 16 януари 2018 г., държавите членки могат да продължат да признават свидетелства за квалификация, моряшки служебни книжки и корабни дневници, издадени от трета държава преди 18 януари 2023 г. Признаването се ограничава до вътрешните водни пътища на територията на съответната държава членка.

8. Свидетелствата за квалификация, издадени от трета държава за замяна на свидетелствата за квалификация, посочени в параграф 7, са валидни за всички вътрешни водни пътища на Съюза при спазване на член 10, параграф 3 и при условие че се установи, че условията за замяна, прилагани от третата държава, са идентични с тези, предвидени в параграфи 1 и 3 от настоящия член.“.

Член 2

1. Най-късно до 17 януари 2022 г. държавите членки привеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазване на настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила в деня след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател